EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 7. 2018
COM(2018) 516 final

# SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

## o záväzkoch členských štátov zaistiť dôveru v štatistiku podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009

# 1. ÚVOD

## 1.1. Nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike

Právnym základom tejto správy je nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike[1], a najmä jeho článok 11 ods. 4, v ktorom sa stanovuje:

*„Záväzky členských štátov Komisia pravidelne monitoruje na základe výročných správ zaslaných členskými štátmi a v prípade potreby sa aktualizujú.*

*V prípade, že sa záväzok neuverejní do 9. júna 2017, predloží členský štát Komisii správu o pokroku pri vykonávaní kódexu postupov a v relevantných prípadoch o úsilí vynaloženom v záujme prijatia záväzku a túto správu uverejní. Uvedené správy o pokroku sa pravidelne aktualizujú, minimálne každé dva roky po ich úvodnom uverejnení.*

*Komisia informuje Európsky parlament a Radu o uverejnených záväzkoch a v prípade potreby predkladá do 9. júna 2018 a potom každé dva roky správy o pokroku.“*

Táto správa je prvou, ktorá bola vypracovaná v súlade s uvedeným ustanovením.

## 1.2. Historické súvislosti

a) Kódex postupov pre európsku štatistiku

V Kódexe postupov pre európsku štatistiku[2] sa stanovujú normy pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky. Rozvíja spoločné vymedzenie kvality v štatistike Európskeho štatistického systému (ESS) a zahŕňa všetky príslušné oblasti inštitucionálneho prostredia, procesov tvorby štatistiky a výstupov európskej oficiálnej štatistiky. Najdôležitejšou oblasťou v rámci záväzku je inštitucionálne prostredie, keďže inštitucionálne a organizačné faktory výrazne ovplyvňujú účinnosť a dôveryhodnosť štatistického orgánu v súvislosti s rozvojom, tvorbou a šírením európskej štatistiky.

Kódex postupov pre európsku štatistiku schválil Výbor pre štatistické programy 24. februára 2005. Výbor pre Európsky štatistický systém (ESSC) revidoval kódex postupov 28. septembra 2011 a opäť 16. novembra 2017. Výbor pre Európsky štatistický systém v roku 2011 spolu s novou verziou kódexu postupov schválil rámec zabezpečenia kvality. V tomto rámci sa poskytujú usmernenia, ako uplatňovať Kódex postupov pre európsku štatistiku.

Kódex je základom spoločného rámca kvality ESS a štatistické orgány ESS sa zaviazali ho dodržiavať. Zaviedli sa systematické partnerské preskúmania s cieľom preskúmať súlad s kódexom a pokrok sa monitoruje v rámci výročných správ pre ESSC. Dôležitosť dodržiavania kódexu postupov sa ďalej zdôraznila prijatím vyhlásenia ESSC o kvalite v septembri 2016.

Eurostat monitoruje súlad s Kódexom postupov pre európsku štatistiku na základe partnerského preskúmania. Prvé kolo preskúmaní sa uskutočnilo v rokoch 2006 – 2008 s cieľom posúdiť súlad národných štatistických úradov so zásadami 1 až 6 a 15 kódexu. Následne sa v rokoch 2013 – 2015 uskutočnilo druhé kolo partnerských preskúmaní, ktoré zahŕňalo všetkých 15 zásad kódexu a národné štatistické úrady, ako aj iné vnútroštátne štatistické orgány. Eurostat bude naďalej monitorovať opatrenia na zvýšenie súladu, ktoré sú

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

[2] http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5922413/10425-SK-SK.PDF

výsledkom tohto druhého kola každý rok do konca roku 2019, keď by všetky predmetné opatrenia mali byť vykonané. Počas obidvoch kôl sa takisto preskúmal Eurostat, ktorý podlieha súbežnému monitorovaniu zo strany Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky (ESGAB).

Komisia (Eurostat) vypracúva výročné monitorovacie správy o dodržiavaní kódexu postupov zo strany národných štatistických úradov. Výročná správa ESGAB sa týka pokroku v rámci Európskeho štatistického systému ako celku, a najmä v rámci Eurostatu. Výsledky každoročného monitorovania sú súčasťou celkového hodnotenia štatistiky EÚ, ktoré sa predkladá Rade ECOFIN na jeseň. Komisia v roku 2008[3] a opäť v roku 2016[4] predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní Kódexu postupov pre európsku štatistiku a o koordinácii v rámci Európskeho štatistického systému.

b) Záväzok zaistiť dôveru v štatistiku

Komisia prvýkrát predstavila koncepciu záväzku zaistiť dôveru v štatistiku (ďalej len „záväzok“) vo svojom oznámení Európskemu parlamentu a Rade z 15. apríla 2011 s názvom Snaha o spoľahlivé riadenie kvality európskej štatistiky[5]. Cieľom stanovenia záväzkov bolo dosiahnuť spoluzodpovednosť národných vlád za vnútroštátnu úroveň súladu s Kódexom postupov pre európsku štatistiku, čím sa vytvorilo prepojenie medzi kódexom postupov a vládami, ktoré dovtedy chýbalo. Pridaná hodnota záväzkov spočívala v zabezpečení skutočného prepojenia s vládou, t. j. s typicky inštitucionálnymi aspektmi štatistických zásad kódexu postupov, ktoré nepodliehali kontrole štatistických orgánov. Komisia v uvedenom oznámení ako jedno z opatrení na posilnenie dôvery verejnosti v európsku štatistiku takisto navrhla preskúmanie právneho rámca, nariadenia (ES) č. 223/2009, a zavedenie koncepcie záväzkov zaistiť dôveru do tohto rámca. Rada podporila zámer zaviesť koncepciu záväzkov a revíziu nariadenia (ES) č. 223/2009.

Pred prijatím návrhu na zmenu nariadenia (ES) č. 223/2009 Komisia vo veľkej miere zapojila členské štáty do diskusie o možnej forme záväzkov. V dôvodovej správe k návrhu sa odkazuje na oznámenie z roku 2011 a navrhuje, aby sa stanovili záväzky „s cieľom zlepšiť informovanosť národných vlád o ich úlohe a spoluzodpovednosti pri zabezpečovaní dôveryhodnosti úradnej štatistiky rešpektovaním nezávislosti národných štatistických úradov“.

V roku 2015 Komisia (Eurostat) spolu s členskými štátmi pokračovala v diskusii v rámci ESS s cieľom zabezpečiť účinnosť a efektívnosť nástrojov uvedených v nariadení (ES) č. 223/2009, ako sú záväzky zaistiť dôveru v štatistiku.

V súlade s článkom 11 ods. 3 nariadenia (ES) č. 223/2009 sú záväzky nástroje, ktoré sa „ďalej zameriavajú na zabezpečenie dôvery verejnosti v európsku štatistiku a pokroku vo vykonávaní štatistických zásad obsiahnutých v kódexe postupov“ a ktoré majú prijať členské štáty, ako aj Komisia. V odôvodnení 17 nariadenia (EÚ) 2015/759[6], ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 223/2009, sa takisto uvádza, že záväzky by mali „zahŕňať špecifické prísľuby príslušnej vlády daného členského štátu zlepšovať alebo zachovať podmienky vykonávania kódexu postupov“.

---

3 KOM(2008) 621 v konečnom znení zo 7. októbra 2008: Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade z roku 2008 o uplatňovaní kódexu postupov.

4 COM(2016) 114 final zo 7. marca 2016: Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní Kódexu postupov pre európsku štatistiku a o koordinácii v rámci Európskeho štatistického systému.

5 KOM(2011) 211.

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/759 z 29. apríla 2015, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 90).

## 2. PREHĽAD ZÁVÄZKOV ZAISTIŤ DÔVERU A SPRÁVY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

### 2.1. Forma záväzku

Podľa článku 11 nariadenia (ES) č. 223/2009 musia členské štáty prijať a uverejniť záväzok zaistiť dôveru v štatistiku, alebo aspoň zaslať Komisii správu o pokroku pri vykonávaní kódexu postupov a o úsilí vynaloženom v záujme prijatia záväzku a zverejniť ju. Keďže nariadenie neobsahuje pravidlá o forme záväzku, členské štáty si môžu slobodne vybrať z rôznych možností, pokiaľ sa dosiahne cieľ – zvýšenie dôvery verejnosti prostredníctvom záväzku vlády vytvoriť podmienky pre kvalitnú štatistiku.

S prihliadnutím na túto podmienku môže byť koncepcia záväzkov zaistiť dôveru v štatistiku veľmi užitočným nástrojom, bez ohľadu na to, či sa členský štát rozhodne pre samostatný záväzok, uvedie, kde záväzok možno nájsť vo vnútroštátnom práve, alebo či zašle správu o pokroku. Každou z týchto možností sa môže splniť cieľ zvýšiť informovanosť vlády o kódexe postupov a význam nezávislej štatistiky.

Pokiaľ ide o prístup členských štátov k forme záväzku, možno ich rozdeliť do dvoch hlavných skupín: členské štáty, ktoré prijali samostatné záväzky, a tie, ktoré vyhlásili, že určité ich právne predpisy predstavujú záväzok. Niektoré krajiny z druhej skupiny uviedli, že nemajú v úmysle stanoviť samostatný záväzok, zatiaľ čo iné naznačili, že majú naďalej v úmysle tak urobiť.

### 2.2. Samostatné záväzky zaistiť dôveru

Tieto členské štáty doteraz uverejnili tieto samostatné záväzky zaistiť dôveru, uvedené v chronologickom poradí:

**Grécko**: Záväzok Grécka zaistiť dôveru v štatistiku[7], ktorý 29. februára 2012 podpísali predseda gréckej vlády a člen Európskej komisie zodpovedný za dane, colnú úniu, audit a boj proti podvodom. Išlo o prvý záväzok, stanovený ešte pred tým, ako Komisia prijala návrh na zmenu nariadenia (ES) č. 223/2009. Záväzok Grécka je mimoriadny aj z toho dôvodu, že ho podpísal aj člen Európskej komisie. Obsahuje formálne záväzky vlády spolu s konkrétnymi opatreniami, najmä pokiaľ ide o zmeny v právnych predpisoch upravujúcich oblasť štatistiky, ktoré sú uvedené v prílohe. Grécka vláda podáva Komisii (Eurostatu) správy o vykonávaní týchto opatrení.

**Švédsko**: Záväzok zaistiť dôveru v štatistiku[8] bol predložený vo švédskom vládnom návrhu zákona o rozpočte na rok 2017. Následne ho švédsky štatistický úrad uverejnil na svojom webovom sídle. V návrhu zákona vláda opisuje svoj záväzok vytvoriť dôveru v štatistiku a uvádza zoznam opatrení, ktoré vykoná s cieľom zlepšiť koordináciu v rámci štatistického systému a kvalitu nadväzujúcich opatrení. V tomto návrhu sa takisto objasňuje zodpovednosť Švédska za koordináciu a zavádzajú sa opatrenia na kontrolu kvality, ktoré sa majú vykonať.

**Slovinsko**: Slovinská vláda prijala záväzok zaistiť dôveru v štatistiku[9] 5. januára 2017. Následne bol uverejnený spolu so zodpovedajúcim zhrnutím pre občanov na webovom sídle slovinského štatistického úradu. Záväzok vychádza zo skutočnosti, že v Slovinsku sa primerané inštitucionálne prostredie na vykonávanie oficiálnych štatistík vytvára

---

7 http://www.statistics.gr/documents/20181/c5b9264e-815e-4f74-9955-467d14cad474 (dostupné iba v angličtine).

8 http://www.scb.se/contentassets/bbe78b2a144143c7955b165f76fb4d52/regeringens-atagande-om-att-skapa-fortroende-for-statistiken.pdf a http://www.scb.se/om-scb/samordning-av-europeisk-statistik-i-sverige/regeringens-atagande-om-att-skapa-fortroende-for-statistiken/ (dostupné iba vo švédčine).
Pozri aj strany 28 a 29 v *Official Statistics of Sweden – Annual report 2017* http://www.scb.se/contentassets/fd60f41a3abc4d2c8a791e425357ba5b/ov9999_2017a01_br_x43br1802.pdf (Opis záväzku v angličtine).

9 http://www.stat.si/StatWeb/en/News/Index/6458 (dostupné iba v angličtine a slovinčine).

prostredníctvom uplatňovania zásad odbornej nezávislosti, primeranosti zdrojov, mandátu na zber údajov, štatistickej dôvernosti, nestrannosti a objektivity, ako sa stanovuje v zákone o národnej štatistike.

**Írsko**: Vláda Írska prijala záväzok zaistiť dôveru v štatistiku[10] 30. mája 2017 a následne ho írsky štatistický úrad uverejnil na svojom webovom sídle. S ohľadom na nariadenie (ES) č. 223/2009 a vnútroštátny zákon o štatistike írska vláda uznáva význam nezávislej, objektívnej a spoľahlivej štatistiky ako verejného statku a uznáva prínos oficiálnej štatistiky, pokiaľ ide o účinnú diskusiu a rozhodovací proces vo verejnej správe, v podnikaní a spoločnosti, a oceňuje úlohu Národnej komisie pre štatistiku pri určovaní strategického smerovania írskeho štatistického systému.

**Belgicko**: Konzultačný výbor schválil záväzok Belgicka zaistiť dôveru[11] 31. mája 2017 a následne ho belgický federálny štatistický úrad uverejnil na svojom webovom sídle. Federálna vláda a vlády regiónov a komunít sa prostredníctvom záväzku zaistiť dôveru v štatistiku zaviazali využiť všetky svoje právomoci, aby zaručili uplatňovanie základných zásad a vysokú kvalitu verejnej štatistiky.

**Rumunsko**: Rumunská vláda prijala záväzok Rumunska zaistiť dôveru na svojom zasadnutí 9. júna 2017[12]. Zahŕňa pevný záväzok rumunskej vlády zaručiť a chrániť odbornú nezávislosť národného štatistického úradu a iných tvorcov oficiálnych štatistík a zaručiť výkon práv a povinností predsedu národného štatistického úradu týkajúcich sa vykonávania odborných a riadiacich úloh súvisiacich s tvorbou oficiálnej vnútroštátnej štatistiky.

**Malta:** Predseda maltskej vlády v jej mene podpísal záväzok zaistiť dôveru v štatistiku 17. mája 2018[13]. Maltská vláda uznáva, že európsku štatistiku je potrebné rozvíjať, tvoriť a šíriť v súlade so zásadami stanovenými v článku 338 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v nariadení (ES) č. 223/2009 a oceňuje úlohu Maltského štatistického úradu a národného štatistického úradu pri určovaní strategického smerovania a ďalšieho rozvoja maltského štatistického systému. Okrem toho sa vláda zaviazala, že aj naďalej zaručí profesionálnu nezávislosť maltského národného štatistického úradu, že mu poskytne podporu pri zachovaní alebo zlepšovaní podmienok vykonávania kódexu a vytvorí podmienky pre prístup národného štatistického úradu k údajom z administratívnych a iných zdrojov s cieľom rozvíjať a tvoriť kvalitnú štatistiku vo všetkých oblastiach a zároveň znížiť zaťaženie jednotlivých respondentov, domácností a podnikov.
Prijaté samostatné záväzky sa značne líšia, pokiaľ ide o formu, obsah a dĺžku. Je to plne v súlade s cieľom zohľadniť osobitné znaky vnútroštátnych štatistických systémov. Ukazuje sa, že napriek tejto rôznorodosti sa pri tvorbe súčasných záväzkov ich tvorcovia inšpirovali predchádzajúcimi záväzkami, ako aj dvoma možnými vzormi, ktoré navrhla Komisia (Eurostat) v roku 2012.

Jeden zo vzorových prvkov je obnovenie záväzku zaistiť dôveru v štatistiku, ak sa určia príslušné potreby zlepšenia.

---

10 http://cso.ie/en/media/csoie/aboutus/documents/CoCS.pdf (dostupné iba v angličtine).

11 https://statbel.fgov.be/en/about-statbel/quality/commitment-confidence (dostupné iba v angličtine, vo francúzštine, v nemčine a holandčine).

12 http://www.insse.ro/cms/files/eurostat/angajament_de_sprijinirea_credibilitatii_statisticii_oficiale_nationale.pdf (dostupné iba v rumunčine).

13 https://nso.gov.mt/en/nso/Pages/Commitment-on-Confidence.aspx a https://msa.gov.mt/en/public_information/Pages/Commitment-on-Confidence.aspx (dostupné iba v angličtine).

V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že dve kandidátske krajiny, Albánsko a Čierna Hora, nedávno prijali samostatné záväzky zaistiť dôveru, čo svedčí o tom, že takéto záväzky sú uznávané ako najlepšie postupy Európskej únie aj za jej súčasnými hranicami.

### 2.3. Vnútroštátne právne predpisy, ktoré predstavujú záväzok

Pätnásť členských štátov vo svojich správach uviedlo, že prostredníctvom určitých právnych predpisov vytvárajú záväzok zaistiť dôveru v štatistiku. Niektoré členské štáty preto oznámili, že neprijmú samostatné záväzky. Značná väčšina týchto pätnástich členských štátov jasne uviedla konkrétne články, ktoré predstavujú ich záväzok a poskytla doplňujúce vysvetlenia.

Táto možnosť prijatia záväzku je takisto možná za predpokladu, že sú splnené určité podmienky. Najdôležitejšou je, že predmetné ustanovenie musí zahŕňať politický prvok záväzku, ako sa uvádza v odôvodnení 17 nariadenia (EÚ) 2015/759, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 223/2009.

V odôvodnení 17 sa uvádzajú príslušné dôvody zavedenia záväzkov prostredníctvom nariadenia (ES) č. 223/2009 a poskytuje sa ďalšie usmernenie na ich prijatie a obsah. Podrobne sa v ňom vysvetľuje potreba zahrnúť politický prvok do záväzku („... špecifické prísľuby príslušnej vlády daného členského štátu...“). Samotný zákonný dekrét prijatý vládou môže poskytovať dostatočný politický prvok, zatiaľ čo zákon o vnútroštátnej štatistike prijatý parlamentom nemusí stačiť.

Komisia počas svojho dialógu s členskými štátmi, ktoré si vybrali túto možnosť, zaznamenala, že vlády si od zavedenia právnej povinnosti stanoviť záväzok zaistiť dôveru začali výrazne viac uvedomovať svoju zodpovednosť za kvalitu štatistiky. Tento záver je možné vyvodiť z diskusií o záväzku medzi národnými štatistickými úradmi a vládami dotknutých členských štátov, o ktorých boli podané správy.

V rámci dialógu Komisia posúdi, či sú príslušné právne ustanovenia vhodné na zachovanie alebo zlepšenie podmienok vykonávania kódexu postupov. V tejto súvislosti sa majú zvážiť aspekty toho, či z ustanovení jednoznačne vyplýva, že sa majú stanoviť rámce zabezpečenia vysokej kvality a monitorovacie rámce, a či sú účinne doplnené opatreniami na zlepšenie a sebahodnotením. Postup prijímania príslušných právnych predpisov môže takisto zohrávať svoju úlohu, najmä ak z neho jasne vyplýva podpora vlády členského štátu.

Ďalším dôležitým aspektom je, že záväzok zakotvený v právnych predpisoch by mal mať pridanú hodnotu nad rámec samotného zákona. Záväzky by nemali byť len sľubmi o tom, že sa budú dodržiavať zákony, pretože takéto sľuby nebudú mať želaný účinok zachovať dôveru verejnosti v európsku štatistiku.

### 2.4. Správy členských štátov

V článku 11 ods. 4 nariadenia (ES) č. 223/2009 sa uvádza, že Komisia musí monitorovať záväzky členských štátov pravidelne na základe výročných správ zaslaných členskými štátmi a v prípade potreby sa aktualizujú. Ak sa do 9. júna 2017 neprijal ani neuverejnil nijaký záväzok, dotknutý členský štát je povinný zaslať Komisii správu o pokroku pri vykonávaní kódexu postupov a v prípade potreby o úsilí vynaloženom na prijatie záväzku. Tieto správy o pokroku sa musia uverejniť a aktualizovať každé dva roky.

Všetky členské štáty predložili Komisii (Eurostatu) správu o záväzku v súlade s článkom 11 ods. 4 nariadenia (ES) č. 223/2009. Zo správ šiestich členských štátov, ktoré neprijali samostatné záväzky ani záväzok nezahrnuli do svojich právnych predpisov, vyplýva, že možnosť prijať záväzok v budúcnosti zostáva otvorená.

Väčšina členských štátov uviedla súbežne s predložením správ o vykonávaní Kódexu postupov pre európsku štatistiku opatrenia na zlepšenie, podľa ktorých členské štáty

každoročne v januári predkladajú Komisii (Eurostatu) správu o všetkých opatreniach, ktoré prijali v nadväznosti na postup partnerského preskúmania. Príslušná časť správy o partnerskom preskúmaní sa musí takisto uverejniť, aby slúžila ako správa o pokroku týkajúcom sa záväzku.

a) Najčastejšie zmeny oznamované členskými štátmi

Mnohé členské štáty oznamovali vloženie osobitných článkov týkajúcich sa záväzku do vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti štatistiky. Štáty do nich zahrnuli napríklad výslovný právny záväzok vytvárať a šíriť kvalitnú oficiálnu štatistiku. Iné členské štáty oznámili zahrnutie osobitných ustanovení o stave vnútroštátnej štatistiky, štatistickej nezávislosti a koordinačnej úlohe národného štatistického úradu v súvislosti s oficiálnou štatistikou.

V správach sa uvádza aj to, že jasný postup vykonávania kódexu postupov v rámci systému oficiálnej štatistiky a záväzok tvorby oficiálnej štatistiky v súlade s Kódexom postupov pre európsku štatistiku sa začlenili do právnych predpisov s cieľom zachovať dôveru spoločnosti v oficiálnu štatistiku.

Niektoré členské štáty uviedli, že sú stále v procese revízie právnych predpisov v oblasti štatistiky, ktorej cieľom je zahrnúť ustanovenia zohľadňujúce zmeny, ktoré vyplývajú z revízie nariadenia (ES) č. 223/2009, a najmä záväzky.

b) Príklady, ktoré znázorňujú významné alebo typické zmeny

Podrobný opis správ členských štátov prekračuje rámec tejto správy, tieto príklady však môžu slúžiť na znázornenie významných alebo typických zmien vyvolaných prijatými záväzkami (a prípadne inými zmenami):

**Dánsko**: Revidovaný zákon o štatistike má nadobudnúť účinnosť 1. júla 2018. Obsahuje aj osobitné ustanovenia o stave vnútroštátnej štatistiky, štatistickej nezávislosti a koordinačnej úlohe národného štatistického úradu, pokiaľ ide o oficiálnu štatistiku. Okrem toho obsahuje jasný postup na vykonávanie kódexu postupov v rámci oficiálneho štatistického systému.

**Španielsko**: Osobitný článok o záväzku sa vložil do zákona o štatistickom programe na rok 2018, v ktorom sa výslovne odkazuje na zásady kvality, ako sú stanovené v nariadení (ES) č. 223/2009 a Kódexe postupov pre európsku štatistiku, ktoré sú potrebné na zachovanie dôvery spoločnosti v štatistiku na štátne účely. Okrem toho sa uverejnilo zhrnutie programu na rok 2018 pre občanov, ktoré odkazuje na záväzok.

**Lotyšsko**: Nový zákon o štatistike, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016, sa týka niekoľkých dôležitých zásad kódexu postupov. Napríklad sa v ňom opätovne potvrdila a posilnila nezávislosť národných štatistických úradov, súlad s kódexom postupov sa stanovil za právnu povinnosť a zmenilo sa ním inštitucionálne prostredie. V správe sa zdôrazňuje, že vláda prostredníctvom návrhu zákona z vlastnej iniciatívy vyjadrila svoju politickú podporu zásad kódexu postupov.

**Litva**: V návrhu zákona vypracovanom a schválenom vládou 10. januára 2018 sa stanovujú zásady oficiálnej štatistiky, ako sú odborná nezávislosť, nestrannosť a objektivita, štatistická dôvernosť a primeranosť zdrojov, a odkazuje sa v ňom priamo na nariadenie (ES) č. 223/2009 a Kódex postupov pre európsku štatistiku. Takisto sa v ňom veľmi jasne uvádza, že predseda úradu a národný štatistický úrad ako celok musia mať odbornú nezávislosť.

**Slovensko**: Na uskutočnenie konzultácie s vládou Slovenskej republiky sa dokončilo znenie samostatného záväzku zaistiť dôveru.

## 3. ZÁVERY A VÝHĽAD DO BUDÚCNOSTI

Zavedenie záväzkov zaistiť dôveru ako nástroja na zabezpečenie dôvery verejnosti v európsku štatistiku a na podporu uplatňovania štatistických zásad stanovených v kódexe postupov pomohlo zvýšiť informovanosť vlád členských štátov o význame ich podielu účasti na zachovaní a zlepšení dôvery verejnosti v oficiálnu štatistiku.

Všetky členské štáty riadne predložili Komisii správy o svojich činnostiach a úspechoch týkajúcich sa záväzkov. Zatiaľ čo sedem štátov už prijalo samostatné záväzky, pätnásť štátov uviedlo svoje právne predpisy, ktoré vytvárajú záväzok vlády, a sedem štátov zaslalo požadované správy. S členskými štátmi, ktoré uviedli, že záväzok zaistiť dôveru v štatistiku je stanovený vo vnútroštátnych právnych predpisoch, bude Komisia (Eurostat) pokračovať v dialógu o potrebnom politickom prvku. Niekoľko štátov takisto uviedlo, že ich vláda v súčasnosti pracuje na prijatí samostatného záväzku.

Na záver možno konštatovať, že členské štáty do veľkej miery uznali koncepciu záväzkov zaistiť dôveru, prijímajú potrebné kroky na realizáciu pridanej hodnoty svojich záväzkov vytvorením alebo zlepšením inštitucionálneho prepojenia medzi vládou a Kódexu postupov pre európsku štatistiku. Možno predpokladať, že výsledné dodatočné záruky a kvalitná oficiálna štatistika budú mať želaný účinok posilnenia dôvery verejnosti.

Opatrenia na zachovanie a posilnenie dôvery verejnosti v európsku štatistiku budú nevyhnutné aj v budúcnosti. Úloha členov ESS pri poskytovaní nezávislých kvalitných informácií o hospodárstve a spoločnosti, ktoré sú prístupné pre všetkých, spočíva v komunikácii s používateľmi v súlade so zásadami Kódexu postupov pre európsku štatistiku. Nástroj záväzkov zaistiť dôveru v štatistiku spolu s nepretržitým monitorovaním Komisiou (Eurostatom) prispeje k rôznym formám úsilia členov ESS zachovať a zlepšiť dôveru verejnosti v oficiálnu štatistiku. Podľa očakávaní sa verejnosť záväzkami uistí, že vlády plne podporujú národné štatistické úrady v ich úsilí poskytovať kvalitnú štatistiku.